TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༨ རབ་གནས་ལྕགས་གླང་ལོ། བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། 1st December 2021

ལོ་ ༥ ཨང་། ༤༨ བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག Vol. 5 Issue 48 Price Rs. 1

དབུ་མའི་ལམ་ནི།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤུའི་རབ་བྱུང་ཕ་ལོ་རེན་སི་ཧྥིར་མེན་ལགས་དང་ལྷན་བགྲོ་གླེང་མཛད་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཡེ་ཤུའི་སྒོམ་སྒྲུབ་ཚོགས་སྡེ་ (World Community of Christian Meditation,WCCM) ཞེས་པ་བཙུགས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་བསྟུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་མཁན་དང་ཡེ་ཤུའི་གྲྭ་བ་ཕྲ་དར་ལོ་རེན་སི་ཧྥིར་མེན་ (Father Laurence Freeman) ལགས་དང་ལྷན་དུ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་ཤེས་པ། སེམས་གཅིག བློ་གཅིག (Unified Consciousness: One Mind and One Heart) ཅེས་ཡེ་ཤུ་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཞིག་གི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་དྲ་རྒྱ་བརྒྱུད་བགྲོ་གླེང་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་༩ ཙམ་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་བཞུགས་སྒར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་གི་མཇལ་འཕྲད་ཁང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་མཚམས་ཡེ་ཤུའི་གྲྭ་བ་ཕྲ་དར་ལོ་རེན་སི་ཧྥིར་མེན་ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་དང་། བགྲོ་གླེང་གྲུབ་མཚམས་ཡེ་ཤུའི་སྒོམ་སྒྲུབ་བསྒྲི་གནས་ཁང་ཞིག་ལ་རབ་གནས་

ཐུགས་སྨོན་མཛད་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་རྗེས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། སེམས་ཅན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིར་འཚོ་ཡོད་པ་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། ངོས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བྱམས་བརྩེ་ཅན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་མངལ་ལས་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཨ་མའི་བྱམས་བརྩེས་བསྐྱངས་ཤིང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་རེད། གལ་སྲིད་ཨ་མས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་མེད་ཚེ་སྲོག་འཚོ་མི་ཐུབ། མིའི་མི་ཚེ་ནི་དེ་ལྟར་མགོ་བཙུགས་ཡོད།གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ནའང་རང་གི་ཚོགས་པ་དེའི་ནང་གི་སེམས་ཅན་ཕན་ཚུན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ནི་གཤིས་ལུགས་སུ་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་གླད་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བྱམས་བརྩེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་འབྱུས་ཤོར་ཕྱིན་ཡོད། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ནང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཚན་མེད་པ་དང་། དེའི་སྐོར་ལ་སློབ་ཀྱི་ཡང་མེད། མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱམས་བརྩེ་ཅན་ཡིན་ནའང་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་འཁྲུག་རྩོད་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དམག་ཆེན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དེ་སྔ་གོ་མཚོན་བཟོ་བའི་དོན་དུ་དཔལ་འབྱོར་ཏ་ཙང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཏང་བ་རེད། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་འདི་གོ་མཚོན་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཆེད་ཤུགས་སྐྱོན་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ནི་ང་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་རེད། དེ་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱམས་བརྩེ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པའང་གཅིག་མཚུངས་རེད། འདི་ཧྥ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཐོག་ངའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ངའི་གླིང་ཕྲན་ལྟ་བུའི་ས་མཚམས་ཕྱེས་ཏེ། དེའི་དོན་གཅིག་པུར་བསམ་བློ་གཏོང་མི་རུང་། རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་ཆ་ནས་བཤད་ནའང་ཁོར་ཡུག་རང་ངོས་ན་ས་མཚམས་དང་རྒྱལ་མཚམས་མེད་པས་ང་ཚོས་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་བཅངས་དགོས་པ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ། །

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་ཐུང་དྲུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་མཇལ་ཕྲད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐུང་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་ལྕམ་སྐུ་ཅང་སྐྱན་ (L.S. Changsan) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།

ལྕམ་ཅང་སྐྱན་ལགས་ནི། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐུང་དྲུང་དང་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ལྷུགས་ཡིན། ཚོགས་འདུར་ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབྲེལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་དང་། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། དེ་བཞིན་རྒྱ་

གར་དབུས་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐུང་འབྲེལ་ངེས་སྐྱོན་པ་ཨེ་ཨེ་སི་ར་ཝཏ་ (A.S Rawat) ལགས་དང་། པྲི་ཏམ་སིངྒ་ (T. Pritam Singh) ལགས། ཏི་ཨེ་སི་རོ་ཏེ་ལ་ (T.S Rautela) ལགས་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཚོགས་འདུའི་ནང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་གི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་དག་དང་། ལྷག་པར་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་ཁྲབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ལྷག་མ་དྲུག་འཛིན་སྐྱོང་སྟངས་འཛིན་དང་རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན་ཐད་བཀའ་མོལ་གནང་ཡོད། མཇལ་འཕྲད་གྲུབ་མཚམས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་། ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབྲེལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་བཅས་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

ཨོ་སི་ཀྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཟླུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཝ་རན་མཆོག་གིས་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་ཕུལ་བ།

༄༅། །བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བར་ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ (Australian All-Party Parliamentary Group for Tibet) ཟླུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཝ་རན་ (Hon. Warren Enstch) མཆོག་གིས་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་ཕུལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན།

ཕྱན་སྔར་གྱི་ངོས་ནས་སྐུ་ཉིད་ཉེ་ལམ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་བློན་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་ནི་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཧུར་བརྩོན་དང་། བྲྟུགས་འདོད། འགྱུར་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་ཐོབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཕྱན་རང་ཉིད་ལ་ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཟླུང་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོའི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ངས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་བྱ་གཞག་གསར་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཨོ་སྟྲེ་ལི་ཡའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་སླར་གསོའི་སྣད་འཐབ་རྩོད་གནང་བཞིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད། ཕྱན་རང་ཉིད་ནས་མ་འོངས་པར་གོ་སྐབས་བྱུང་དུས་སྐུ་ཉིད་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་རྒྱུའི་རེ་ལྷོས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

མེ་རི་སྐྱབས་ལགས་ཀྱིས་སྤྱིར་ནང་ཆེན་ཅོན་ཏ་ར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་ལས་ཁུར་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ཉིན་ཅོན་ཏ་ར་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་པདྨ་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་དང་། ཚབ་གསར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་མེ་རི་སྐྱབས་ལགས་རྣམ་གཉིས་དབར་ལས་འགན་རྩིས་ལེན་རྩིས་སྤྲོད་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྤྱིར་བོད་ཚོགས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་ལགས་ཀྱིས་སྤྲོད་དབང་གི་འགན་ཁུར་བཞེས་པའི་ཐོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གསར་རྙིང་དབར་ས་འགོའི་བདག་དབང་དུ་ཡོད་པའི་རྩ་འཛིན་གྱིས་གཙོས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིག་སྣོད་སོགས་རྩིས་ལེན་རྩིས་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟླུར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་དང་ལྷན་དུ་ དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟླུར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་དང་ལྷན་དུ་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་འདུག དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་དེ་བཞིན་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་མི་ཀུ་ལ་སི་པེག་ས་ (Mikuláš Peksa) ལགས་ཀྱིས་གཙོ་སྐྱོང་འོག་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སླ་ལི་མ་ཡན་རྦུན་ (Salima Yenbou) ལགས་དང་ཨི་ས་སྦེལ་སན་ཏོ་སི་ (Isabel Santos) ལགས། དེ་བཞིན་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིའི་ཞུག་རོགས་ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་དང་། ཡུ་རོབ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ་ལགས་དང་ཞུག་རོགས་རྣམ་པ། བེལ་ཇི་ཡམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་དང་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། བེལ་ཇི་ཡམ་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམ་པ་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཡུ་རོབ་སྲིད་བྱུས་ངེས་སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཕྱིན་སེན་ཏེ་མེ་ཏེན་ (Mr. Vincent Metten) ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ་ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སླ་ལི་མ་ཡན་རྦུན་ (Salima Yenbou) ལགས་ཀྱིས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་མགྲོན་འབོད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གཞུང་གི་བཙན་གནོན་འོག་མནར་སྤྱོད་མྱངས་མྱོང་མཁན་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་དགོས་པའི་གལ་གནད་དང་། ཚང་མས་མཉམ་རུབ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཨི་ས་སྦེལ་སན་ཏོ་སི་ (Isabel Santos) ལགས་ཀྱིས་དགོངས་ཚུལ་ཁག་གཅིག་གསུངས་རྗེས་བེལ་ཇི་ཡམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་མི་སེར་འདྲ་མཉམ་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བསྐྱུན་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་རྩ་འཛིན་ལམ་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མུ་མཐུད་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་མཐུན་ཡིག་ཆ་ཁག་རྩིས་མེད་དུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས། སྐབས་དེར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་དོན། ཕུན་རང་ཉིད་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མུ་མཐུད་རྒྱ་ནག་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་དོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐོར་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་པེ་ཅིང་དུ་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་མ་འཚོགས་སྔོན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་གཏང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལིམ་ཕིག་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་ཚུང་ (International Olympic Committee) གིས་དེ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ད་བར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་བཏང་མེད་སྐབས། འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཉིད་བསྐྱར་ཟློས་མ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་ནི། འཇིགས་བྲལ་ཞེས་པའི་གློག་བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་འཚོགས་ལ་ཉེ་སྐབས། དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་དང་མགོ་ལོག་འཇིགས་མེད་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ས་ཁུལ་མང་པོར་གསང་སྟབས་ཀྱིས་སྐོར་སྐྱོད་བྱས་ཏེ། ས་གནས་མང་ཚོགས་ལ་པེ་ཅིང་དུ་འཚོགས་རྒྱུའི་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་ལ་འདོད་མོས་ཡོད་མེད་དང་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བྱེས་ཀྱི་བོད་མི་ཚོར་དད་པ་དམ་ཚིག་ག་འདྲ་ཡོད་མེད་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གློག་བརྙན་ཕབ་སྐྲུན་བྱས་པར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་མཚོ་སྔོན་ཟི་ལིང་ནས་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལོ་ ༨ རིང་བཙོན་འདུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད།

གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་ཁག་དང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པ་སོགས་ནས་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་དགོས་པའི་ངོ་རྩོལ་རབ་དང་རིམ་པ་གནང་བར་བརྟེན་ལོ་དྲུག་གི་དུས་བཀག་བཙོན་འདུག་ཚང་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བཙོན་ཁང་ནས་གློས་བཀྲོལ་བཏང་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱི་བེལ་ཇི་ཡམ་ཁུལ་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་བོད་དང་བོད་མིའི་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ བགྲོ་གླེང་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༧ ནས་ ༢༨ བར་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་བྷ་རཏ་ཏི་བྦཏ་སམནྭཡ་སཾགྷ་ (Bharat Tibbat Samanvaya Sangh) ཞེས་པས་ད་ལམ་བརྒྱུད་བོད་དང་བོད་མིའི་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། ཚན་རིག་པ། སྲི་ཚོགས་ཚན་རིག་པ། སྲི་ཚོགས་ལས་འགུལ་བ། ཤེས་ཡོན་པ། གསར་འགོད་པ་བཅས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་དོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐོར། བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། བོད་མིའི་རྩོམ་རིག་གིས་ཚན་རིག་དང་། སྨན་གྱི་ཉམས་ལེན། གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་གཞིགས་འདེགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བགྲོ་གླེང་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད་སྐབས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་དང་། འདྲ་མཉམ། བདེ་འཛུགས་བཅས་ཀྱི་གལ་གནད་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་གནའ་དེང་གི་འབྲེལ་བའི་སྐོར། བོད་མིའི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བོད་ལ་དར་ཏེ་བོད་མིའི་ངོ་བོའི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། སྐྲ་རྩལ། གསོ་རིག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། གཞན་ཡང་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གནའ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དཔེ་ཆ་ཁག་གི་ནང་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མི་ཚོས་ཉམས་ལེན་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་རྩལ། གསོ་རིག་བཅས་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས།

ཕྱོགས་མཚུངས་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་བླ་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ལ་ད་ཙང་ཉེ་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་རྒྱ་གར་ནི་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མིག་དཔེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེང་རབས་འཛམ་གླིང་གི་དཀའ་ རྙོག་སེལ་བར་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ཙང་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐོར་བཀའ་སློབ་ཕེབས་བཞིན་པའི་སྐོར། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གོང་མཐོར་མཛད་བཞིན་པ་དེར་འཛམ་གླིང་མི་མང་གིས་ད་ཙང་དགའ་མོས་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་མ་ནོཛ་ཊིག་ཤི་ཏི (Prof. Manoj Dixit) ལགས་ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་གི་གལ་གནད་དང་ལས་འགན་སྐོར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁའ་དམག་སྤྱི་ཁྲབ་ཟུར་པ་ཨོ་པི་ཏི་ཝ་རི་ (Mr. O. P. Tiwari) ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བདེ་འཛུགས་དང་བོད་ཇི་ལྟར་རྒྱ་གར་ལ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁའ་དབྱིབས་ཉམས་ཞིབ་ཚོགས་པའི་ཚན་རིག་པ་ཟླུར་པ་ཤི་ཕ་སུ་བྲ་མ་ཎི་ཡམ་ (Dr. N. Shiva Subramaniam) ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར་གསུངས། དེ་བཞིན་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་མ་འོངས་པར་ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུ་ལྟ་བུ་འཚོགས་དགོས་པའི་གལ་གནད་སྐོར་གསུངས། ཨ་རི་ནས་ཡིན་པའི་སྨན་པ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲོལ་མ་ལགས་དང་ལྡེ་ར་ལྡུན་ནས་ཡིན་པའི་སྨན་པ་པདྨ་རྣམ་གྲོལ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་སྐོར་གསུངས། སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་སྐལ་ལྡན་མཚོ་མོ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་དོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐོར་གསུངས། བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་པ་བསྟན་འཛིན་བརྩོན་འགྲུས་ལགས་ཀྱིས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སྐོར་གསུངས།

ཐེངས་འདིའི་བགྲོ་གླེང་ཐོག་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་ཁག་ནས་མི་གྲངས་ ༡༢༨ ཙམ་མཉམ་ཞུགས་སྒང་བྲོ་འགོད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

༄གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ད་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

ར་སོག་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཏེ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཐེག་ཆེན་སྲོལ་རྒྱུན་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཐེབས་རྩ་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་པ།

༄༅། །ར་སོག་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཏེ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་མོ་སི་ཁོར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྲོལ་རྒྱུན་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཐེབས་རྩ་ཁང་ (FPMT) གི་ཁོངས་གཏོགས་ཚ་ཚ་བཟོ་སྐྲུན་ཁང་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་གསུང་བཤད་མདོར་ཙམ་དང་ཚ་ཚ་བཟོ་མཁན་དང་བླངས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་སྐྱོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཚ་ཚ་དེ་དག་ཨུ་རུ་སུ་ནང་གི་ནང་པའི་ཡུལ་ལུང་ཁག་ཏུ་བགོ་འགྲེམས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག

ཐེག་ཆེན་སྲོལ་རྒྱུན་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཐེབས་རྩ་ཁང་ནི། ནང་པའི་ཆོས་དང་། སློམ་ཉམས་ལེན། འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་རྩའི་སྐད་ལས་འགྲུལ་སྤྱོལ་མཁན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ཚ་ཚ་བཟོ་སྐྲུན་ལས་གཞི་དེ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཨུ་རུ་སུར་ཕེབས་ཐེངས་སྔོན་མའི་སྐབས་སུ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་ཞིག་རེད་འདུག དང་བླངས་ཞབས་ཞུ་བའི་འགོ་ཁྲིད་ཉི་མ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་མཆོག་ལ་ཚ་ཚ་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་། ཚ་ཚ་བཟོ་བར་དངོས་རྫས་གང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་བཟོ་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད། ཚ་ཚ་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལས་སྒྲོལ་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་སྔོན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་དར་བའི་ནང་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེང་སྐབས་ལས་སྒྲོལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་བོད་དང་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ས་ཁུལ། སོག་པོ་དང་ཨུ་རུ་སུ་བཅས་སུ་ད་ཅང་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། སོ་ཤི་ཡའི་ (Soviet) དུས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སྲོལ་རྒྱུན་དེ་ཉམ་དམས་སུ་གྱུར་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཐེག་ཆེན་སྲོལ་རྒྱུན་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་རོགས་མགོན་འོག་ནང་པའི་སྒྲུ་རྩལ་དེ་སླར་གསོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གཟིགས་སྐོར་སྐབས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཏེ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ཁྱེད་རྣམ་པ་ནང་པའི་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་ཕེབས་ནས་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་སྒྲུ་རྩལ་འདི་ཉིད་སློབ་སྟོན་དང་། ས་གནས་ནང་གི་ནང་པའི་མི་མང་ཡང་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཟོས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དེང་སང་ས་གནས་མང་པོར་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས།

སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱིས་དང་བླངས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཚ་ཚར་རབ་གནས་གནང་ཞིང་། ཚ་ཚ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟ་ཀལ་མ་ཨི་ཀི་ཡ་ (Kalmykia) ར་བཞེངས་བཞིན་ཡོད་པའི་ཀི་ཏ་ཆེ་ནིར་ (Kitchenir) ལྷ་ཁང་ལ་ཞལ་འདེབས་གནང་རྒྱུ་རེད་འདུག ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་གཞི་ནི་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡོའི་ཆ་ཤས་ཙམ་མ་ཟད། གྲོང་གསེབ་ཏུ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དུ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དེ་ཉིད་ས་གནས་མི་མང་ནས་ནུ་ལེཊྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཆེད་བཞེངས་རྒྱུར་དམ་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་བཅས།།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་ཚོགས་ནས་བོད་མིའི་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་ངོས་ལེན་གནང་བ།

༄༅། །རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལིམ་ཕིག་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་ཚུང་ (International Olympic Committee) གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་ལམ་སྟོན་ཁག་ལ་རྩིས་མེད་དོར་རོལ་བཏང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་དགུན་དུས་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་འཚོགས་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པར་སྲུད་སིའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྲུད་བོད་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པ་དང་། ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་གཞོན་ནུའི་མཐུན་ཚོགས། སྲུད་སི་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཚོགས་པ། སྲུད་སི་དང་ལིག་ཏེན་སི་ཊཡན་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་བཅས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་ཚོགས་ (Organization for Economic Co-operation and Development) ཞེས་པར་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་དེ་ངོས་ལེན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་ཚིགས་སྟེང་བཞག་སྟེ་བར་འདུམ་བྱ་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གོང་འཁོད་གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་དེའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལིམ་ཕིག་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་ཚུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དང་། ཤར་ཏུར་ཀི་སི་ཐན། ལྷོ་སོག་པོ། ཧོང་ཀོང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་མི་རིགས་གཞན་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་དོར་རོལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རྟོགས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་ལམ་སྟོན་ཁག་ལ་རྩིས་མེད་དོར་རོལ་བཏང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་དགུན་དུས་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་འཚོགས་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་དང་འབྲེལ་ཞུ་གཏུག་གནང་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་སྐུ་མཐུད་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་བར་བརྟེན་ད་བར་བོད་མི་གྲངས་ ༡༥༥ ཙམ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡུ་གུར་མི་རིགས་ལ་བཙན་དབང་གིས་ངལ་རྩོལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ཅ་དངོས་ཐོང་བཀྲམ་བྱེད་བཞིན་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་པེ་ཅིང་དགུན་དུས་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་དང་། མཉམ་འབྲེལ་ཁག དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་པེ་ཅིང་དགུན་དུས་ཨོ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་རྫས་མཐོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཤར་ཏུར་ཀི་སི་ཐན་གྱི་ངལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཅོས་ཁང་དང་ཐད་ཀར་རམ་སྐོར་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འཁོད་ཡོད་པ་བཅས། །

༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཇལ་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་སིལ་སྒྲོལ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་པའི་རྩེད་འགྲན་པ་ཨི་ནས་ཀན་ཏར་ལགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་འཕྲིན་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་སིལ་སྒྲོལ་རྩེད་འགྲན་ཚོགས་པའི་རྩེད་འགྲན་པ་ཨི་ནས་ཀན་ཏར་ (Enes Kanter) ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་བཙན་གནོན་འོག་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་འཕྲིན་གནང་བའི་ནང་འཁོད་དོན། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་བཙན་གནོན་འོག་མནར་གཅོད་མྱོང་བཞིན་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཆེད་ཞུ་གཏུག་གནང་གི་ཡོད་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བས་ཡི་རང་བསྟགས་བརྗོད་ཡོད། ཁྱེད་ལྟ་བུའི་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ནི་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་དབང་སྟེར་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་འོག་སྡུག་སྦྱོང་མྱོང་བཞིན་པ་རྣམས་ལའང་བློ་སྤོབས་དང་རེ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་དང་།

གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་མང་གཙོ་དང་། རང་དབང་། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་གྱི་རིན་ཐང་དོག་རོལ་དུ་གཏོང་སྟང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ནུས་ཤུགས་ཇི་ཆེ་དང་ཇ་དྲག་ཏུ་ཇི་དྲག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནན་འཕྲང་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད།

ཕྲན་རང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་བོད་མིའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཆེད་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་བཟུང་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྲིད་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་བོད་དོན་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་བ།

༄༅། །རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྲིད་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ (Indian Association of Foreign Affairs Correspondents) ནས་མགྲོན་འབོད་ཞུས་པ་ལྟར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༨ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བསྡུ་གནས་ཁང་ (India International Centre) དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྲིད་གསར་འགོད་མཐུན་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་དུ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་སྐོར་གླེང་མོལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྲིད་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་པ་དང་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཝི་ཛེ་ནཱ་ཡག་ (Vijay Naik) ལགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་སྐོར་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་གྲུབ་མཚམས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྲིད་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ནས་གླེང་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་བ་དང་འབྲེལ་རྒྱ་གར་གྱི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྲགས་ཅན་ཨེ་ཤེ་ཡན་ཨེ་ཇི་ (Asian Age) དང་། པི་རིན་ཊེ། (The Print) ཊེ་རྦྱུན། (The Tribune) ཝ་ཡར། (The Wire) སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་གྲངས་༢༠ ལྷག་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྤྱིའི་སྐོར་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ལ་རེ་བ་ཇི་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་དཔོན་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་ཕྲ་རག་ (Micheal van Walt van Praag) མཆོག་གིས་དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་བརྩམས་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་ཆར་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གནད་བསྡུས་ (The Tibet Brief 20/20) ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་བརྩམས་པའི་ནང་སྔ་མོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ནི་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ནམ་ཡང་ཆགས་མྱོང་མེད་པ་གསལ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གིས་ནམ་ཡང་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་བཟུང་མྱོང་མེད། ཅེས་འཁོད་ཡོད་པའི་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་དྲག་རྩོལ་གཏོང་བཞིན་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དེ་བཞིན་སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པ་རྩ་གཏོར་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་པ་རྣམ་པའི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དང་བོད་ནས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། མཐར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་སྲིད་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟུར་འབྲེལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་སྐུ་ཞབས་སན་ཇེ་ཀ་པུར་ (Sanjay Kapoor) ལགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་པ་རྣམ་པའི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དོན་དང་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་ཀྱིས་བློ་སྐྱེད་གསར་པ་ཞིག་བསྐྲུན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ཉི་ཧོང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཨརྱ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷོ་སོག་ཀུ་རུལ་ཏའི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པར་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༄༅། །ཉི་ཧོང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབུམ་རམས་པ་ཨརྱ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་ཉི་ཧོང་གི་རྒྱལ་ས་ཊོ་ཀྱོ་ཡོར་ (Tokyo) ཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷོ་སོག་པོའི་

ཀུ་རུལ་ཏའི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པར་ (2nd International South Mongolian Kurultai Congress) མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཉི་ཧོང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབུམ་རམས་པ་ཨརྱ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷོ་སོག་པོའི་ཀུ་རུལ་ཏའི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པར་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་པ་རྣམས་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨིན་ཡིག་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷོ་སོག་པོའི་ཀུ་རུལ་ཏའི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པར་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན་དང་ཉི་ཧོང་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་པའི་གསུང་འཕྲིན་སྒྲོགས་སྦྲང་གནང་ཡོད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན་ནང་ཚོགས་ཆེན་དེ་ནི། ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་ཤིང་ཁྲི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞའ་གནོན་ཐུག་སྤྱོད་འོག་ལྷོ་སོག་ས་གནས་སུ་ཆོས་དད་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་ཉམས་ཆགས་སུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་དོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པར་འཛམ་གླིང་མི་མང་གིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷོ་སོག་པོའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐུར་ལམ་ལྷག་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་ཇ་དྲག་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད། ཅེས་གསུངས། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལྷོ་སོག་གི་མཆེད་གྲོགས་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་གནང་བ་དང་སྦྲགས། མ་འོངས་པར་མཉམ་ལས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བའི་ཐོག་ཚང་མར་རང་གི་མ་འོངས་པའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་ཡོད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད་འབད་བརྩོན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསུངས་འདུག་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཉི་ཧོང་གི་དབུས་གཞུང་དང་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅས་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་འཚམས་འདྲི་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚོགས་ཆེན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་མ་ཐུབ་མཁན་རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་འཕྲིན་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཕེབས་མ་ཐུབ་པའི་ཁོངས་ཉི་ཧོང་ལྷོ་སོག་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ (Japanese Parliamentary Group for South Mongolia) ཚོགས་གཙོ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོའི་སྲིད་བློན་འོས་མི་ཨུམ་ཊ་ཀ་ཡི་ཆི་སྣ་ནེ་ (Takaichi Sanae) ལགས་ཀྱིས་གསུང་འཕྲིན་གནང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱ་ཡངས་མང་གཙོ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ (Liberal Democratic Party) གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཨུམ་སུ་གྷི་ཊ་མེའོ་ (Sugita Mio) ལགས་ཀྱིས་སྒྲོགས་སྦྲང་གནང་ཡོད། སོག་པོའི་ཀུ་རུལ་ཏའི་ལྷན་ཚོགས་ (Mongol Kurultai conference) ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཤུབ་ཆུ་ཊ་ཏེམ་ཚལ་ (Shobchuud Temtselt) ལགས་དང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་བཅར་བ་མང་པོ་ཞིག་དྲ་ཐོག་ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།མཐར་ཚོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ནས་ སྤྱི་མོས་ཐོག་ལྷོ་སོག་པོའི་མངོན་འདོད་དེ་རང་དབང་དང་དྲན་བདེན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་ཡོད། ཚོགས་ཆེན་ཐོག་གསར་འགོད་པ་ཁག་གཅིག་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ངོ་དེབ་བརྒྱུད་ཐང་གཏོང་གནང་ཡོད། ཉི་ཧོང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབུམ་རམས་པ་ཨརྱ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་དང་ལྷན་དུ་ཉི་ཧོང་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ་ཀུན་དགའ་ལགས་ལྷན་བཅར་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ཧི་མ་ཅུལ་མངའ་སྡེའི་སྐུ་མགྲོན་འཆར་འགོད་པ་སྐུ་ཞབས་བྷུ་པེ་ཤི་ཀུ་མར་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

༄༅། །ཧི་མ་ཅུལ་མངའ་སྡེའི་སྐུ་མགྲོན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ (Indus Basin Organisation, Central Water Commission) ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་འཆར་འགོད་པ་སྐུ་ཞབས་བྷུ་པེ་ཤི་ཀུ་མར་ (Shri. Bhupesh Kumar, Superintending Engineer, (Coordination) མཆོག་གིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ནས་ ༢༥ བར་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཀཱ་ར་ཇོང་དུ་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཕེབས་པ་དང་བསྟུན། ཕྱི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༥།༡༥ ཙམ་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་གནང་སོང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཕེབས་བསུའི་སྣེ་ལེན་དང་འབྲེལ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་རེ་ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་མུ་མཐུད་མཐུན་འགྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་སོང་། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྐུ་ཞབས་ཁོང་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲན་རྟེན་ཕྱག་རྟགས་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་པར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་དཔེ་དེབ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཕུལ་རྗེས། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་གནང་སོང་། སྐུ་ཞབས་ཁོང་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་པར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐོར་གསུངས་གནང་སོང་བ་བཅས།